

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriai Bălți din 17 mai 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2015, declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Costăș în cauza penală în privința lui

Laiciuc Constantin Piotr, născut la 15 octombrie 1986, originar din or. Jitomir, Republica Ucraina, domiciliat mun. Bălți, str. Parhomenco 2,

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 25.02.2014 - 17.05.2014;

Instanța de apel: 08.09.2014- 18.02.2015;

Instanța de recurs: 03.07.2015 - 21.10.2015;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriai Bălți din 17 mai 2014, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Constantin Laiciuc a fost condamnat în baza:

- art. 166 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la 3 ani închisoare;

- art. 152 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, la 4 ani închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa 5 ani închisoare, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate, a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Constantin Laiciuc, la 10 ianuarie 2014, aproximativ la ora 19:00, împreună cu Andrei Laiciuc, în privința căruia cauza penală a fost disjunctă, venind în oșpeție la Victor Vasilev pe str. Sorocii 36/3, mun. Bălți, unde le-au întâlnit pe Maria Cocimari și Alina Cozearscaia, fapt după care, acționând în scopul de a le cauza vătămări corporale, ilegal le-au privat de libertate pe ultimele, reținându-le în casa nominalizată.

Tot el, la 11 ianuarie 2014, aproximativ la ora 22:00, împreună cu Victor Reaboi, în privința căruia cauza penală a fost disjunctă, aflându-se în încăperea auxiliară, situată în ograda casei amplasată pe str. Parhomenco 2, mun. Bălți, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma unui conflict apărut între ei și Serghei Osoianu, acționând de comun acord, l-au doborât pe ultimul la pământ fapt după care, Victor Reaboi l-a imobilizat, iar Constantin Laiciuc i-a aplicat mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului, după ce, cu ajutorul unei foarfece de curățat vița de vie, i-a tăiat degetul mezin de la mîna dreaptă, căuzîndu-i lui Serghei Osoianu vătămări medii a integrității corporale.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Constantin Laiciuc să fie condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, la 4 ani închisoare și în baza art. 166 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la 3 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivare a invocat că, pedeapsa stabilită de prima instanță este prea blândă, eronat fiind aplicate prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, deoarece astfel, pedeapsa penală nu își v-a atinge scopul.

Prima instanță a reținut faptul că, inculpatul a recunoscut vina în săvârșirea faptelor imputate și a recuperat prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite, însă a ignorat faptul că inculpatul se caracterizează negativ, anterior a mai fost în conflict cu legea când i-a fost acordată o șansă, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite, a fost neglijat faptul aprecierii gravității infracțiunilor săvârșite în coroborare cu motivele de săvârșire a faptelor ilicite, faptul că infracțiunile au fost săvârșite cu cruzime, fără a fi luate în considerație gradul de pericol social sporit al acestora și circumstanțele cauzei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, prima instanță constatând ca fiind dovedite faptele penale săvârșite de către inculpat, ținând cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, i-a stabilit inculpatului Constantin Laiciuc pedeapsa în limitele sancțiunii legii penale prevăzute de art. art. 166 alin. (2) lit. b), d), 152 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

Instanța de apel a specificat că măsura de pedeapsă stabilită de prima instanță este adecvată faptelor săvârșite de inculpat, fiind, totodată, respectate prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. 84 alin. (1) Cod penal.

5. Procurorul, în temeiul pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora în latura stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Constantin Laiciuc să fie condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, la 4 ani închisoare și în baza art. 166 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la 3 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea recursului procurorul a invocat că, instanța de apel incorect a aplicat față de inculpatul Constantin Laiciuc prevederile art. 90 Cod penal, deoarece în speță lipsesc circumstanțe, care ar permite instanței de a aplica prevederile normei date, iar scopul pedepsei penale nu va fi atins.

Menționează că, inculpatul Constantin Laiciuc a acționat cu cruzime, la săvârșirea infracțiunii a folosit un obiect periculos, în consecință părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale medii, nu s-a luat în considerare că inculpatul se caracterizează negativ, anterior a mai fost în conflict cu legea, când i-a fost acordată o șansă, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite, precum și nu s-a luat în considerație gravitatea infracțiunilor săvârșite în coroborare cu motivele de săvârșire a faptelor ilicite.

Totodată, prima instanță nu a indicat în hotărîre motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilită lui Constantin Laiciuc.

A mai menționat recurentul că, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvîrșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Recurentul este de opinie că, termenul de probă stabilit de 2 ani este mic în raport cu gravitatea infracțiunilor săvîrșite.

6. Asupra recursului a prezentat referință avocatul Tatiana Guțu în numele inculpatului Constantin Laiciuc, care a solicitat respingerea acestuia, deoarece instanțele de fond corect au individualizat pedeapsa penală reieșind din personalitatea și comportamentul inculpatului la momentul săvîrșirii infracțiunii, precum și în fazele de desfășurare a procesului penal.

De către instanțele de judecată a fost luat în considerare faptul că inculpatul la momentul săvîrșirii infracțiunii a avut antecedentul penal stins și faptul că ultimul a recunoscut fapta imputată de la bun început, ulterior a acceptat încheierea unei proceduri speciale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, contribuind la examinarea rapidă a cauzei.

Încă la etapa de desfășurare a urmăririi penale a recuperat integral prejudiciul material și moral cauzat părților vătămate, fapt confirmat prin cererile ultimilor privind împăcarea cu inculpatul și solicitarea de a înceta careva investigații asupra cazului dat.

La fel, procurorul participant care a susținut acuzarea de stat, Marian Ramașcan, a solicitat aplicarea art. 90 Cod penal, ultimul fiind convins despre necesitatea aplicării unei pedepse cu suspendare.

Subsidiar avocatul a menționat că, inculpatul are la întreținere doi copii minori, soția acestuia nu este încadrată în cîmpul muncii, inculpatul fiind unicul întreținător al familiei.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, luînd în considerație și argumentele expuse în referință, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Procurorul, în recursul declarat invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Raportînd norma de drept citată la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că aceste temeuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecării.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect și cu referire la argumentele din recursul declarat, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor instanțelor de fond, inclusiv cele reproduse în pct. 2 și 4 din prezenta decizie, denotă că ambele instanțe au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal și 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei închisorii, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra motivelor în latura pedepsei penale, invocate în apelul de pe rol.

Cît ține de argumentul referitor la blîndețea pedepsei aplicate inculpatului, și anume aplicarea în privința acestuia a art. 90 Cod penal, a fost anterior expus, fiind obiect de examinare în instanța de apel, care, verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, a respectat întocmai prevederile art. art. 414 și 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Totodată, la individualizarea pedepsei, instanțele de fond corect au ținut cont de prevederile art. art. 7, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, care la momentul săvârșirii infracțiunilor a avut antecedentul penal stins, a recunoscut faptele imputate din start, ulterior a acceptat examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, contribuind la o examinare rapidă a cauzei, a recuperat integral prejudiciul material și moral cauzat părților vătămate, fapt confirmat prin cererile ultimilor privind împăcarea cu inculpatul și solicitarea de a înceta procesul penal, are la întreținere doi copii minori, este unicul întreținător al familiei, lipsa circumstanțelor agravante, astfel, ajungînd just la concluzia, că corectarea lui Constantin Laiciuc este posibilă fără a fi izolat de societate.

Colegiul penal amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;
- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Totodată, Colegiul penal reține ca neîntemeiat argumentul recurentului referitor la faptul că instanțele de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului Constantin Laiciuc nu au luat în considerație faptul că acesta se caracterizează negativ, deoarece la materialele cauzei nu a fost anexată nici o probă care ar confirma acest fapt.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că i-au aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

În același context, Colegiul penal reține că, în recursul ordinar procurorul menționează că – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, însă în recursul respectiv, nu este specificat care ar fi acele motive asupra cărora instanța de apel nu s-a expus, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (pct. 5. din decizie), iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al acuzării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În atare circumstanțe, raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărîrilor adoptate în cauza penală în privința inculpatului Constantin Laiciuc și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Costăș, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2015, în cauza penală în privința lui **Laiciuc Constantin Piotr**, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 noiembrie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev